

KOMITEE VOOR FRANS-VLAANDEREN (KFV), werkgroep voor het behoud van de Nederlandse taal en cultuur in Frans-Vlaanderen, oorspronkelijk gesticht onder de naam Comité voor Frans-Vlaanderen.

De oorsprong van het KFV dient te worden gezocht in de organisatie van een Frans-Vlaamse begroetingsdag te Waregem in 1948, onder impuls van **André Demedts** en **Luc Verbeke**, beiden lid van het plaatselijke Kunstverbond. De bedoeling was om op apolitieke, culturele en pluralistische basis contacten te leggen met Frans-Vlaanderen en een brede belangstelling te wekken voor het gebied. Ze organiseerden zich in een vereniging waarbij Demedts optrad als voorzitter (tot 1969) en Verbeke als secretaris (tot en met 1997). Vanaf het begin werd het wenselijk geacht een tijdschrift te stichten, het Nederlands toneel in de streek te activeren, maar er bovenal Nederlands onderwijs te organiseren.

Aanvankelijk kon het Komitee niet veel meer dan het steunen van initiatieven die bij haar doelstellingen aansloten: het in 1952 ontstane tijdschrift *Notre Flandre*; Het Volkstoneel voor Frans-Vlaanderen dat vanaf 1955 over de grens actief was en vooral de stichting, in 1957, van het jongerenblad *Ons Erfdeel*, onder impuls van **Jozef Deleu**. In 1958 werd de eer-

ste vrije cursus Nederlands van het KfV opgericht in het Frans-Vlaamse Hazebroek. Momenteel worden een 40-tal avond- en weekendcursussen georganiseerd die een 700-tal leerlingen bereiken. Jaarlijks werden te Waregem **Frans-Vlaamse Cultuurdagen** georganiseerd, later ook Frans-Vlaamse dagen te Ekelsbeke en op diverse plaatsen in Nederland. Vanaf 1966 waren in de schoot van het Komitee diverse werkgroepen actief, die mee de cultuurdagen hielpen schragen en werd een jaarlijkse Taalprijsvraag voor Frans-Vlamingen uitgeschreven.

Demedts werd in 1969 als voorzitter opgevolgd door **Leo Vanackere**, die in 1977 om gezondheidsredenen verplicht was af te treden. Onder zijn mandaat werd gestart met de publicatie van het driemaandelijks tijdschrift *KfV-Mededelingen*. Als politicus voor de **Christelijke Volkspartij** kon Vanackere bewerken dat de officiële steun aan het Komitee in aanzienlijke mate werd verhoogd en dat de promotie van het Nederlands in Frankrijk wettelijk bevorderd werd (vooral in het voortgezet en universitair onderwijs). Hij werd opgevolgd door de pedagoog en psycholoog **Daniël Merlevede**, die in 1983 het voorzitterschap overliet aan taalinspector **Cyriel Moeyaert**. Op 1 januari 1979 werd het Komitee omgevormd tot de vereniging zonder

Jaarvergadering van het Komitee voor Frans-Vlaanderen thuis bij André Demedts (30 december 1961): E. Pauwels, Beatrijs Ryckaert, Frits Desloovere, Luc Verbeke, Lieselot van Son, André Demedts, Jozef Declercq, Johan van Geluwe, Herman Verwaetermuelen, Hedwig Ryckaert, Yvan Vandenberghe (eerste rij); Cyriel Moeyaert, Antoon vander Plaetse, Eric Vandewalle, Frits Pittery, Gijs van Ryckeghem, Pierre Thomas, Jan Olsen, Ward Corsmit, Jozef Deleu (achteraan). (L. VERBEKE)

winstoogmerk Komitee voor Frans-Vlaanderen. In 1982 werd gebroken met een jarenlange traditie door het organiseren van de jaarlijkse cultuurdagen te Belle; vanaf 1987 zou de cultuurdag overigens afwisselend te Waregem en te Belle plaatsvinden. Het Komitee kreeg niet alleen bemoedigende prijzen (1976: prijs van de Orde van den Prince, 1983: Jozef van Overstraetenprijs), maar sedert 1985 werd zijn werking in en voor Frans-Vlaanderen in belangrijke mate gesteund door de Nederlandse Taalunie. In 1986 werd een Frans-Vlaamse afdeling opgericht (het Komitee Nederlands Onderwijs – Komitee voor Frans-Vlaanderen), die een jaarlijkse bijscholingscursus organiseerde, met Frederik Plancke als voorzitter en Frank Allacker als secretaris. Het Komitee, sinds 1991 aangesloten bij de Vlaamse Culturele Koepel, kon vanaf september 1993 eindelijk een beroep doen op een vrijgestelde kracht dankzij Interreg, het door de Europese Gemeenschap gelanceerde communautair programma, dat mogelijkheden bood voor grensoverschrijdende samenwerking. De jarenlange belangeloze inzet van het Komitee heeft er ongetwijfeld toe bijgedragen dat de Nederlandse taal en cultuur in Frans-Vlaanderen vooralsnog niet definitief verloren zijn gegaan. Vanaf januari 1998 is L. Verbeke voorzitter ad interim in opvolging van Moeyaert; zijn zoon Dirk neemt de functie van algemeen secretaris waar.

LITERATUUR: L. Verbeke, *Vlaanderen in Frankrijk: taalstrijd en Vlaamse Beweging in Frans- of Zuid-Vlaanderen*, 1970; – J. Deleu, *Frans-Vlaanderen*, 1982; – ‘1993 – Na 46 jaar. Het Komitee voor Frans-Vlaanderen (KfV-VZW) – vereniging zonder winstbejag – Waregem’, in *KfV-Mededelingen*, jg. 21, nr. 1 (juni 1993); – D. Verbeke, ‘Het Komitee voor Frans-Vlaanderen (Toespraak Kultuurdag Waregem)’, in *KfV-Mededelingen*, jg. 22, nr. 2 (september 1994), p. 26-28; – id. (red.), *Een halve eeuw werking voor en in Frans-Vlaanderen. Komitee voor Frans-Vlaanderen. Jubileumboek 1947-1997*, 1997.

MICHIEL NUYTTENS